Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Magine erets

[ʿal] Shulḥan ʿarukh Oraḥ ḥayim : ʿim kol ha-maʿalot

Ḳaro, Yosef ben Ephraim
קאראו, יוסף

Ṿilna, 619 = 1859

המדקה

הקדמה

אלה דברי הגאון הרה"ג מנחם מענדל זצ"ל בעל מחבר **עטרת זקנים** בן הקצין כמהור"ר משולם זצ"ל אוירבאך

יתפלל החסיד וימצא בעת למצא דברי חפץ רק לשמף מי השכחה לא הגיע ליים אין בהם חפץ פן יאבד לב מתנה לי ושליף אמת מרצה ועוללי אשר אהו אל הסלע ינפל · לכן כפהד בלילות מרדות עלינו יקפון · הנלחמים פנים ואחור בחרב וחנית וכל בלי פמין · אז אמרטו הנה באתי במגילת מפר לכתוב את הרבים באר היטב בדיו מעוזין · ויהי נעם ה' אלהינו עלינו וגדינו ויצליח החפין :

ובקש לכם · ויהשם למטמון האיש החפן בקבלת אמת ממי שאמרו ושלחנו יהי ערוך · לבו יהמי · לא יסמוך כל בו הפופקים האחרונים ותשובות חשובות אשר השמיעו השני מאורות הגדולים · גם אתם תשובות ופוסקים אחרונים אשר נרפסו אחרי אשר השלימו חבורי המאורות הנדולים התנ"ל · והמה כבנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקרק חרון כי משנחם קב ונקי בכלופקא מנחם בי"ת נפה יפה · וברה בחמה · ולא רבים יחכמו לדעת דבריהם כמפה מן היתם · ולא כל אדם זוכה להסתכל באורה כי רב הוא וכסל כח העינן מלקבלי · וזה א"א לכל אדם להיות מצויים בידו כל הספרים ותשובות חשובות והפוסקים חרשים וגם ישנים · מפו ופנינים · ומתב ודרכמונים · בעבור זה עשה לי ה' · והוציא לאורה מחשבתי הטוהורה · והיא רחוקה ממני וכפנים נכפמות לעשות לי רב את שאהובה נפשי בקשתי ולא מצאתי איש אי מאלף אלוים ואם א' הוא מה מאענה כי ירחם ממנו המקום כבודי ובקשה מורא בינינו ע"ב קניתי לי חבר איש את רעו רתינינו לבא עם הספר ולהגות בו יומם ולילה ודרשתי וחקרתי היטב בו' חקירות ובשבע בדיקות אחר כל מקורה והוצב הלכה

────

הקדמה מבן הרב המחבר מגן אברהם

חן יוצק וימתק מפה מרבר · הפעוט והשפל בן המחבר · בעבור כבד אביו חלילו יתגבר

ברוך אברם לאל עליון אשר מגן צרעיו בידי ובחו לסבול לקבל עליו יסורים של אהבה · לא שקט ולא נח · כל ימי חולין במתרה היתה לו · ולא משו תלמידיו מבית אהלו · לא היה בו מן · נרדו לא נתן ריח · שמן אפרסמון וצלחית של פליוטון · יתן למשוית להתפשפש כל קמטין · לא הניה דבר גדול וקטן לכלב היה שוה · לתלמידיו עמאן לרויה · גדולי הדור חשכיטו לפתח אהלו · כל דבר הלכה לשאלו · לא מנע סמן במחלו וכל זאת יעידון ויגידון · ספוני וחשובי נבורי כח קהלתם · יורעו ומכירני איכותו ומהותו · קהלה מפוארה ק"ק קאליש יצ"ו · איך היא יורה ברות חן · ובנן בוחן · בורר כמו רוכל · לבר אוכל · בזרר זאת תרדמה עני דמעות שליש · ולבי מאור תחלישי · סדוע שנותי · מכיר לי לא ראיתי · ולישאוב מבארו פרי עין היים · ה"ת שאהובי אבי זכרונו לברכה חיבר כמה חבורים לא למענו להתפאר ולהתגדל כי אם מגודל בקשת הדברים שבקשו ממנו חירושים על הארבע טורים והשב להם בגודל ענותנותו · הלא תמצאו ותמנתו · די לנו בראשונים ומה לנו להתצעער אחרונים הלא על שלש כבר מבואר ומפורש · די ארבע לא אשתכיח ריקם אשר עדיין לא נמצא שום פירושו על טור אורח חיים · והלגדול ואהבתם לא מנע מאתם · וכשכתב הספר הוה לא היה בן חמשים שנה · וכשבא ביסורים קשים מרובה ומעונה · וספור חוה לא ידע אנוש ערכה · איה היא נגונה ומשנה · כי כבודה פנימה שנונה · כי קרוב הריפותיו ובקיאתיו מעיל פילא בקופא דמחטא · קלע אל השערה ולא יהמיא · המפורסמות אין צריכין ראיה שהיה נאה ומתקבל בעין וטורונצה כרית וחית ועולת ראיה · אף שדורי האלוף התורני מהר"ר יהודה זצ"ל נתן החסיד מהר"ר אייזיק ר' מארליש מקראקא טרח ונגע ועמל תלויו לק"ק אמשטרדם · לבית הדפום אמר עם הספר · רק עיקר היה חסר המפ"ת · כי לא היה לו משפם מעו"ת · ובין כך אורהות חיים ממנו תוצאות · אך הקים כשודה ונתקבל לרצון ספר עולת התמיד · ובעינו כל היה חביב וחמוד · והרבצים עתיקום · נאמנו · לקרות הלפי ארדוני אבי ז"ל מפי ותיקום · ההיש בגריות בדוק שבעין בספר עולת התמיד לירע מאן תמצא כל מרגליות ואבן יקרה גדולה וקנוגה · ואיוה היא מקום בנה · ומה לי להבנים ראשי בין ההרים המורים · הקורא היה נחבא · וארון הקודש נשבה וינע וינד ספר התורה ימים ינע בתורה כתלמיד ותיק בן מאה שנה · נובר כמו מען הנובע · ולשער המשמש לא הגיע · והנה אחריו ברכה ברכת אברהם לו ולורעו אחריו · ואני

────

הקדמה

ואלה דברי החכם השלם מהור"ר משה רבק"ש זצ"ל האחרונים

במה אכף ופמה אקדם · מעונה אלוי קדם · עד בית אלהים אדרם · לילה מקור הדינים בצדו שקראנוו להשלים להוציא לאור הגתונא הש"ע עם מוצא מקור הדינים כמ"ש בהקדמתי באורהה והנה היה ראשונה במור אך מצע מעם מוער רשומים בקימור מופל רצון הגבירים אשר הזליו זהב מכים להרפם ואני בעני"ד לשלמום המלאכה לתועלת ותכלית המעיינים היתומי הולך עם פרוש מה שפורשו בזה גדלי המורה וחדושי דינים · והיתי מרויה והלף לו שלבפום · גם הדינים מתהשובות בתהנגה רמ"א · עד שבתמן המשפם רשמת מוצא הדינים מכל סעי' מהטור והואא וכל מ"מ מהרינים שחיבר בהם ועד זה דין מהרינים הנוכרים בצירי חבר שלחן ערוך דם מאן מסורים לכל ב"ד · הופפתי והארכתי בביאור התח"מ יותר מבשאר חלקי שלשה

שעלה המרוד וגולה מקק וילנא פה אמשטרדם שנת יום תה"י לפרם קטן :